

PROPRIETAR - DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foate înscrisă în Registrul de publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească - Apare în fiecare Sâmbătă

Cum slujim?

(+) Dintre tainele Bisericii lui Hristos cea mai sfântă e sf. Euharistie, iar dintre slujbele bisericești sf. Liturghie. „Nullum aliud opus adeo sanctum et divinum“ (ca sf. Liturghie) declară sărbătorește săborul tridentin. Și de câteori preotul săvârșește slujba aceasta preasfântă: „pe Dumnezeu îl cinstește; pe îngeri îi umple de bucurie; Biserica o zidește; pe cei vii îi ajută; celor morți le câștigă pace, iar pe sine se face părtaș de tot binele“ (Toma Kempis.).

Jertfa Legii Noue e taină înfricoșată: „Tremendum mysterium“ cum au spus Părinții dela Trident. De aceea slujitorii altarului trebuie să se apropie de sf. jertfelnic cu frică și cu cutremur, după ce și-au cercat bine conștiința și și-au purificat gândirea și simțirea. Pentru că, după cum zicea sf. Ioan Gurădeaur: „Nu omul este cel care face ca celea puse înainte să devină trupul și sângele lui Hristos, ci însuși Hristos care s'a răstignit pentru noi. Preotul numai cât închipuește pe altul (figuram implens) când rostește cuvintele acelea; puterea însă și harul sunt ale lui Dumnezeu. Acesta este corpul meu, zice dânsul; cuvântul acesta preface celea puse înainte“ (Hom. l. de prod. Iud. p. 6).

Nu e fără adânc tâlc rânduiala Bisericii răsăritene cu zilele aliturgice din Paresimi, când e timpul cel mai potrivit pentru reculegere sufletească, îndreptare și zidire întru Domnul. Oameni sunt doar și preoții, și stau și ei sub apăsarea primejdioasei legi a obișnuinței care șterge conturile, nivelează până la plictiseală și demonetizează: Quotidiană villescunt. Faptul că sf. Jertfă liturgică e ceva dumnezeesc nu schimbă situația, odată ce acest „opus divinum“, e dat pe mână de muritori.

Dovezi convingătoare? Nu trebuie să le căutăm departe: suntem noi însine, preoții, mai tineri și mai bătrâni, cu sufletul pe care-l ducem la altar, cu pierderea din vedere a avertismentului „sancta sancte sunt tractanda“ când suntem într-o asemenea slujbă, (care-încet public, nu numai chestie privată) și cu înțepimintele de recunoștință iubitoare după ce am sfârșit cu oficiul sacru. Unii aleargă în galop să termine cât mai repede, fiindcă „lumea modernă e grăbită“; alții cred că-s la centru și ei trebuie „să se producă“ neapărat dată ce au public; unii-s distrași, alții (când slujesc mai mulți împreună) află că-i tocmai momentul să se scape de „ceasuri“ ori de teniri ce alte rugăciuni cari n'au nimic cu rânduiala liturghiei (căreia, când slujești, nu-i „intercala“ nimic, după șoaptele unei curernicii care trece suveran peste prescripțiile liturghierului), și altele ca acestea.

Paresimile sunt binevenite pentru reculegere și refacere duhovnicească. — Să le folo-

Domnului să ne rugăm

Mediul social are covârșitoare influință asupra omului. Viciată e societatea; viciați sunt singuraticii. Omul e numai nervi și senzație; receptează clipă de clipă, zeci de ani, atmosfera inconjurătoare pân' la totală contopire cu ea. Intelectul dă senzațiilor o mai intensă coloratură și e cel mai ideal colportor al mentalității și obiceiurilor din jur. De aceea viciile se propagă dela om la om, cu o rapiditate uimitoare.

Se poate omul menține moral, trecând peste el valul murdar al lumii? — Da, cu o condiție: să aibă mereu spiritul elevat, să mențină, cu fanatism, contactul cu Spiritul.

Rugăciunea e contactul omului cu Dumnezeu, Spiritul adevărului, al perfecțiunii și a desăvârșitei fumuseți spirituale. De aici: atâta înălțime și putere spirituală are omul, cât de bună și frecventă îi e rugăciunea.

Vor fi ele multe idealuri în lume: estetic-literare, științifice, sociale, etc., dar idealul din care lipsește credința, rațională și organică totodată, care să aducă pe buze mormurul sfânt de rugăciune, — e un ideal al noroiului, care coboară nu înalță, distramă și nu înoeste. Îl duce pe om în luptă dâră, dar îl plătește cu deziluzii și nesfârșite suferințe. — Idealul lipsit de divin e pasiune oarbă, cum orb e tot ce nu e luminat de lumina Spiritului.

Contactul direct al spiritului uman cu divinul: aceasta e rugăciunea. E artera de legătură cu divinul, prin care curge vigoare, sânge divin, viață. Dumnezeesc e adevărul că rugăciunea bună și dacă-i statornică schimbă total omul și societatea.

Aceste 40 zile sfinte sunt spre scularea multora. Infrânarea trupului nesățios, autostăpânirea prin post sever, cu cât mai sever cu atât mai eficace, și concomitent: ridicarea sufletului spre Domnul prin sinceră și fierbinte rugă — sunt darurile Paresimilor, mai de valoare decât obiectivele pentru cari se sfarmă

sim meditând mai ales asupra sf. Jertfe liturgice. Care lucru acum ne este mult ușurat, mulțumită osteneții pâr. I. M. Gârleanu care ne-a dat în românește (cu întregiri proprii pre-lucrătorului) celebra operă a lui Martin de Cochem: Sf. Liturghie, (trad. franțuzească are deja 125 ediții!). Preoți și credincioși mireni, ar fi bine să aibă această lucrare, s'o citească și s'o recitească. E așa de cuminte scrisă, așa de bine dată pe românește și-i atât de măreț și dumnezeesc subiectul lămurit și preamărit în această aleasă lucrare de zidire sufletească, asemenea căreia puține se află.

azi popoarele unui continent într'adevăr îmbătrânit.

Privi-vom cu ochi de critică felul cum se roagă lumea de azi? La ce critică? Fiecare poate face cunoștință cu sine însuși, dacă vrea. Cei cari au avut și perioade de rugă curată și-au creiat amintiri pe cari le regretă în timp de întunecare.

Paresimile sunt timp de iluminare, de proaspătă reculegere spirituală, de puternică înălțare sufletească. Avem minunate ocazii. Pe lângă sâmbetele slujbelor pentru morți, sprijinite de credincioși cu asiduitate și dărnicie, — avem liturgia Înaintesfințitelor de un farmec cuceritor. Ingenuncherile alternative, cu splendidul „să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta, ridicarea mânilor mele“ (spre rugăciune), cântate alternativ, de 30, 50, 100 copii — storc lacrimi de evlavie și adună toată parohia la slujbele din miercurile și vinerile Paresimilor (însemnate și ele)! S'a preconizat apoi de Centrul Reun. mariane adorațiile de Joi seara. Sunt, aceste adorații, splendide ocazii de a ne iniția pe noi și credincioșii în Cultul euharistic. E o rugăciune aproape intuitivă. Iluminarea puternică a altarului, cântarea în corpore, în genuchi, a fermecătoarei rugăciuni versificate: „Te ador Isuse“, 10—15 minute de adorație în liniște perfectă, — sunt momente ce nu se uită niciodată! Și un spirit cât-decât inventiv poate întregi bineșor divinul program al Paresimilor. Asociația „Apostolatul rugăciunii“ cu elevii și elevele de școală — va fi chiagul spiritual al parohiei.

Preotul, personal, evident că nu se poate mulțumi cu atâta. Sufletul său va fi alimentat cu căldură specială de o mai mare intensitate și altitudine. Orologionul va fi scos din raftul cărților „corale“ între cari nu-și are rost și se va da destinației lui: cartea de rugăciune per excellentiam a preotului.

Același simplu creion, în mâna unui artist desenează un tablou răpitor în frumuseță, iar în mâna unui nătâng doar linii strâmbe. Scrie capo-d'operă în mâna literatului, și o idioție în mâna unui scrintit. — Aceeaș simplă rugăciune, altceva-i când e spusă de un preot cucernic și altceva pe buzele unui strein. E foc divin pe buze evlavioase, și o recitare fără sens pe buze... viclene.

Și-apoi, preotul în pastorație are drept singura armă, unicul mijloc: rugăciunea. De spiritul și frecvența ei, depinde în totul rodul activității pastorale. Ochiul credincioșilor disting așor pe apostol de mercenar.

Suntem în Postul mare: Domnului să ne rugăm!

Pr. Ioan Borza

Credința, factor de viață. Conducerea Școlii Normale Superioare din Cluj a invitat și pe P. S. Dr. Iuliu Hossu, episcopul nostru clujan, să țină o conferință în seria celor aranjate de numita Școală. Înaltul Ierarh a răspuns rostind în fața unui numeros și select auditoriu, întrunit în sala Colegiului Academic, o impresionantă cuvântare, din care reținem observațiile de arzătoare actualitate:

„Astăzi credința e factor suprem de viață; nu credința innăscută, ci tezaurul adevărilor relevate, asimilate și trăite, căci credința fără fapte este moartă. Urmați calea credinței în faptă și viață, urmați calea vieții trasată de aceste adevăruri, care dau putere de viață sufletească, luminată de credință.

Toți cunoaștem istoria celor 19 veacuri a neamului din care suntem fericiți a face parte. Care a fost puterea de rezistență a acestui neam, dacă nu credința, identificarea cu Acela în care a crezut? Credința a lucrat, ea a ținut legătura acestui neam, și a înmulțit sufletele creștinești.

Urmați calea credinței în aceste ceasuri toți aceștia care vă pregătiți să deveniți apostoli, propovăduitori de cuvânt, așezându-vă formarea sufletului vostru pe această temelie.

Ne trebuie o școală de eroism, — cum a afirmat d. președinte al Academiei Române. E școala pe care ne-au lăsat-o strămoșii noștri, cari în condiții extrem de grele au înfruntat, biruind toate greutățile. Iar școala să-și așeze pe credință, formarea tinerilor chemați să ducă mai departe puterea de viață a acestui neam. În zadar vom încerca orice alte deslegări; nu vom putea renaște, nu vom putea avea eroism, decât din acest suflet care a fost izvor ce a revărsat din prisosință eroism în cursul veacurilor,

Credința, factor suprem de viață și formare sufletească, este chemată să înfrunte toate primejdiile ceasului de față și prin cuvântul adevărului să cheazășiască biruința de mâine a neamului din care suntem fericiți a

face parte, Straja noastră va fi credința aceea a sufletelor noastre sănătoase — verificată de istorie — care ne va întări nădejdele în biruința de mâine“.

Ziua Agrului și a Presei în Gurghiu.

Cu greu se poate presupune o viață adâncă și adevărată, superior religioasă, într'o parohie unde lipsește și „Agru“, „Reuniunea Mariană“ și unde presa bună nu e cunoscută și cetită. De acest lucru dându-și bine seama preotul, nu poate să le neglijeze, fără să nu-și aducă și șieși și vieții religioase a credincioșilor, neajunsuri. La Gurghiu se știu bine toate acestea și de aceea, ziua Agrului și a Presei s'a serbat aci, cu o atențiune vrednică de importanța lor.

Duminecă la sf. Liturgie, toți membrii Agrului au făcut mătâni adânci de cinstire a sfintei Cruci. Li-s'a vorbit tuturor despre Agru și Presă și li-s'a cetit Cercularul I. P. S. S. Mitropolitul. Seara s'a organizat o șezătoare religioasă și culturală, pregătită de dl inv. Nic. Cotta și susținută cu prezența de toți membrii Agrului și ai Reuniunii Mariană, la care a vorbit despre Presă d. I. Batea, iar păr. Aug. Belea din Solovăstru despre viața unui mare activist creștin străin, mulțumind tuturor păr. I. Man.

După program, Reuniunea Mariană, în frunte cu presidenta, dna Elena Man, și cu toate harnicile membre ale comitetului Reuniunii, au servit tuturor celor prezenți, 150 persoane, un ceai, care foarte mult a înfrățit și încălzit atmosfera prietenească a celor de față. Cu bucurie trebuie să remarcăm că, de astă dată, n'a lipsit nimeni dintre fruntașii intelectuali ai parohiei.

Rezultatul? O colectă frumoasă pentru Agru și Presă; un venit material frumos al Reuniunii, fără să amintim de cel moral, covârșitor de important. Cele 28 abonamente — pe lângă cele ce au existat în parohie — făcute de păr. I. Man, sunt grăitoare. Anume: 2 abon. la „Unirea“; 13 abon. la „Unirea Po-

porului“; 6 abon. la „Raiul copiilor“ făcute de Reun. Mariană pentru elevii de școală; abon. la „Micul Misionar“, făcute de Agru pentru copiii de școală, și 2 abon. la „Inimă lui Isus“. — Tuturor celor ce au muncit și înțeles gândul cel bun li-se cuvine toată lauda. (pim.)

Adevărata cale a păc

Sufletul omenesc, scânteia dumnezeiască aflătoare în noi, în continuu însetând după Dumnezeu, amăsurat cuvintelor sfântului Augustin: „Pentru Tine ne-ai zidit o Doamnă și sufletul nostru este neliniștit până nu află odihnă întru Tine“, și neîncetat luptă împotriva tuturor lașităților și încercărilor de materializare ale vieții, se ridică părăsind gloriile și, pe un drum despăcat spre culmi, încearcă alinare în convorbirea cu Ființa supremă. Coștii de puținătate lor și de lipsa continuă luminii de sus, sufletele cu adevărat pii, în fața încercărilor de sugrumare ale vieții creștinești, singura forță în stare să reziste să inoiască întreaga viață spirituală: — rugăciunea.

Rugăciunea singură este în stare să alina mineze mințile, alungând valul îndoelilor al disperării care apasă pe umerii bietului muritor. În ea se află alinarea și bucuria în viață, și în ea este promisiunea de-a fi viitor mai mulțumit decât în prezent; ea este mănunchiul de raze, din care veșnic izvorăște mulțumirea. Rugăciunea face din piatră bure și ca atare ea este în stare a face pe om simț, ba chiar să încerce a alina și înlătură suferințele semenilor săi. În rugăciune își găsește mângăere nefericitul care zace pe ruinele pieririi sale pierdute. Prin rugăciune primește tărie bolnavul pentru a putea suporta cu încredință suferințele cauzate de boală. Prin rugăciune se consolează ori și cine, atunci când soarta-l pune în fața trupului rece și iubitelui său soț, frate, mamă etc., pierd

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Pax

— Icoane din războiul civil spaniol —

Soldatul se târî greoi spre părăiașul ce-și strecura apa cristalină printre stâncile năpădite cu mușchiu și, plecându-și capul în unda șopotitoare, bău prelung, cu sete.

Încercă să se ridice, dar nu reuși. Efortul acesta îi pricinui dureri atroce. Se întoarse pe spate și, apăsându-și mâna pe rana sângerândă din coastă, rămase cu privirea pierdută în gol...

În răstimpuri se auziau răbufnirile prelungi ale tunurilor și făcănitul sec al mitralierelor care băteau în depărtare, apoi tăcerea se lăsa iarăși peste întinderi.

Rănitul își privi îngândurat mâna însângerată și buzele i se mișcară în tremur: Nu mai vin... nu mai vin...

Vru să strige, dar glasul i se înecă într'un geamăt dureros. Rupse cu degetele tremurătoare un firicel de iarbă, apoi închise pleoapele încet. În singurătatea grea, apăsătoare, gândurile îl năpădiră ca un roi înșepător de găze...

Alfons Carmento era descendentul unei vechi familii de „toreadori“ din Madrid. În anul când generalul Franco începu ostilitățile, Alfons fu recrutat în armata republicană și

repartizat la un regiment de cavalerie, în care tatăl său servea ca plutonier. Luptase fără întrerupere, dar norocul îl favoriză. Din încăierăturile în cari regimentul rămase decimat, el scăpă întotdeauna teafăr. Cu ocazia unui atac contra trupelor naționaliste cari înaintau spre Bilbao, tatăl său fu rănit de moarte. În ultimele clipe ale vieții, bătrânul oștean își ridică privirea spre tânărul care plângea cu suspine și sopți:

— Nu plânge, Alfons. Candela vieții mele e gata să se stingă. Dar n'am ce să regret, căci sufletul meu a rămas adânc creștin și catolic. Știi foarte bine, că am încercat în deosebite rânduri să trecem în armata naționalistă. Nu ne-a reușit însă, fiindcă... — oftă adânc — am fost mereu supravegheați. Eu mor. Tu însă, dacă vei mai avea zile de trăit, fă tot posibilul să treci în armata generalului Franco. E păcat să servești în rândurile celor cari sunt dușmanii lui Isus. O vei face asta?

— Da, tată, am să trec cât mai curând posibil.

— Dumnezeu să-ți ajute. De-acum pot să mor liniștit. Și nu uita, copilul meu, că ai o mamă și doi frațiori. Ei rămân deacum în grija ta...

Curând după asta, Alfons fu înaintat la gradul de sergent și repartizat la un serviciu sedentar. Distincția primită nu-l încânta de loc. Iar faptul că fusese luat din front, îi pricinui o adâncă mâhnire. De-acum nu mai avea posibilitatea să-și împlinească visul de a trece

în a mata naționalistă. Atrocitățile camarezei săi, în majoritate comuniști și dușmanii clarai ai creștinismului, îi chinuiau până la exasperare sufletul bun și evlavios. Intre dații guvernamentale se găseau și oameni dincioși, dar aceștia nu puteau să-și manifesteze pe față simțămintele. Agenții secreti mișunau în toate părțile și orice gest săvârșit contra convingerilor comuniste era pedepsit cu aprime. În ajunul unui atac, un crut tânăr începu să se închine, cerând ajutorul Sfintei Feciar. Ca pedeapsă, fu împus pe loc, în văzul tututor. Cei buni nu aveau curajul să reacționeze, căci sufletul le era paralizat de groaza terorismului.

Vieța lui Alons se depănă într'un șablon plin de amărăciune. Într'o zi comandamentul îi încredință supravegherea unui transport de deținuți. Grupul acestora era format din patru surori aparținătoare ordinului „Carmelitelor“ și un călugăr bătrân, din ordinul „Trapist“. Deținuții trebuiau transportați din San Antonio la Nulles.

— Când pornim la drum, dom' sergent, îl întrebă pe Alfons un soldat veteran.

— Ordinul prevede să plecăm din San Antonio încă în noaptea asta.

— Sărmanii oameni: oftă veteranul. Miri ce soartă îi așteaptă.

— Moarte sigură, camarade.

— Și pentru ce? Au făcut vreun rău?

— Cei cari stau în slujba adevărului pot să fie răi. Dar vezi... comunismul

prin moarte. — In sfârșit, cine poate să în-
șire toate cazurile în cari noi, aruncați de
valurile sortii, numai și numai prin rugăciune
ne-am aflat taria de-a lupta până la urmă, și
de-a suporta resemnați toate greutățile cari
ne-au întâmpinat?

Fără de spiritul rugăciunii nu-i viața
creștinească. Iar acolo unde viața creștinească
incetează, întnrecul minții și al inimii îi
iau locul.

... E îndeobște cunoscut faptul că anti-
creștinismul modern, în lupta pe care o duc
impotriva altarelor și a preoților, caută să
frângă în primul rând, lanțul de legătură din-
tre om și Dumnezeu, pământ și ceriu, rugă-
ciunea. Satana și îngerii săi, se frământă azi
parcă mai mult decât oricând pentru a-și
afla un punct de sprijin în care să-și fixeze
pârghia de răsturnare a Bisericii.

Și atunci ce vom face noi? Noi fiii unei
Biserică care mai mult decât toate este mereu
incercată când de-o lovitură când de-alta?
Dar mai cu seamă ce vom face noi cari din
darul Domnului, prin Tonsura clericală, suntem
chemați a fi apărătorii unor Taine și adevă-
ruri, batjocorite și persiflate? Ce vom face
noi, puntea de legătură dintre om și Dum-
nezeu; noi preoții ce vom face în aceste
vremi, când, după spusele recente ale Arhi-
episcopului de Paris, toată zarva lumii mo-
derne, toată turburarea națiunilor și războiul
dintre ele, nu este altceva decât răzvrătirea
lumii, a „Celui rău“, împotriva „Celui bun“,
Zic, ce vom face? Răspunsul categoric și plin
de lumină și înțelegere a situațiilor critice
pentru principiul pe care îl apărăm, ni-l dă
sfârșitul Enciclicei Papale, „Summi Pontifica-
tus“ a sfântului Părinte Pius XII: „Rugăciune
necurmată“. (Vezi: Lumină în Intunec, de
Aug. Popa, în „Cultura Creștină“ Nr. 11-12-939).
Și atunci oare vor mai putea rămâne bise-
ricile satelor noastre ziua, ca și noaptea, in-
chise? De-a bună seamă că nu. Dimpotrivă,
deschise fiind din zori și până în seară, cer-
cetate fiind des, dacă se poate de mai multe

ori la zi, de către Frații preoți, nu vor ră-
mâne necăutate nici de enoriașii lor. Iar ge-
nunchii plecați ai preotului, în fața altarului
sfânt, vor înfrânge inimile, dacă nu vor sfărma
chiar cerbicoșiile. Iar Domnului Puterilor, ce
altceva îi trebuie decât „inimă înfrântă“ pe
care nici când nu o va urgisi? La rândul lor
însă, numai aceia vor fi atrași de tainicul
glas al chemării altarelor spre rugăciune, cari
și în familiile lor vor trăi împlinind dorința
Domnului exprimată prin cuvintele: „Prive-
ghiați și vă rugați ca să nu cădeți“... Acela
care nu se va face în primul rând un apostol
ai rugăciunii pentru familia sa, nu va putea nici
când să fie pentru credincioșii săi o pildă de
urmat în rugăciune.

Așadar: atențiune! In câte case de-ale
preoților, alături de alte volume, se află și
cartea de rugăciuni, Orologhionul, — spre
care să se îndrepteze mâinile tuturor mem-
brilor familiei?

Iar acum, a doua oară, atențiune la vremi!
Cu toții ne plângem de greutatea vremilor pe
cari le trăim. In diferite părți ale orizontului
a apărut negura care învâle sâmburele des-
binării, al urii și îndobitocirii inimilor. Dar
oare aicea ce se arată? Pe crestele unui
Apus milenar în înfăptuirea alor fel și fel de
opere mărețe, stă și azi, veșnic trează, lu-
mina unei conștiințe clare și sigure. De unde
oare în acest Apus — această siguranță? Din
experiența vremilor trecute, cari totdea-
una au întărit adevărul cuvântului Domnului:
„De veți rămânea întru mine și cuvintele
mele de vor rămânea întru voi, veți cere orice
veți vrea și se va face vouă“. (Ioan, 15-7).

Și-acum ce dorim, ce vrem? Vrem pace!
Dar nu ca războinicii noștri strămoși, fiind
pururea gata de harță. Nu. Vrem pacea care
să covârșescă toată mintea; vrem pacea
pe care Domnul o dă celor cari îl iubesc pe
El. — Vom avea-o dacă vor fi cuvintele Lui
între noi; dacă vom face să vieze pururea
convorbirea dintre om și Dumnezeu, — Ru-
găciunea. — Pr. Petru Anca

Spre protestantizare. Prof. de teologie
ortodoxă română din Caransebeș, d. Dr. Petru
Rezuș, ocupându-se în „Foaia Diecezană“ (7.
IV. 40) de protestantizare, constată că „în
viața ortodoxă încep a pătrunde virusuri con-
fesionale streine din ce în ce mai fâțiș, a pe-
riclită curăția, deci și însăși existența acestei
vieți“. Apoi continuă:

„In Biserica ortodoxă începe a pătrunde
cutropitor primatul protestant al administra-
ției.

Partea practică este partea prin exce-
lență protestantă, pe care această confesiune
o amănunțește și o utilizează demagogic până
la exces.

Evadarea temerară protestantă din ca-
drelor doctrinale rom. catolice nu are nevoie
de tezaur nou și bogat pentru suflet, ea caută
cucerirea mai ușoară, dar de mai mari efecte,
trupească, materială. De aceea: nu credința,
ci necredința; nu sufletul, ci trupul; nu teoria,
ci praxa; nu creștinismul cultivator, ci cel
administrativ.

Protestantismul transformă, deaceia, cul-
tul în predică exagerată și interminabilă;
protestantismul părăsește cultivarea credinței,
înlocuind-o cu raținea autonomă subiectivă;
el nu se mai adresează sufletului, ci trupului
și numai lui: prin asistență exagerată, caritate
exagerată, sentimentalism exagerat. — Nu
importă dacă e superficialism deghizat, sau
fariseism extern sterp!

Acest nou creștinism protestant al tru-
pului, al formei goale externe, al materiei, al
biroului, al administrației începe a pătrunde
și în Biserica noastră ortodoxă.

Nu mai căutăm sufletul bolnav, ci ban-
dajul cât mai decorativ extern; nu mai păs-
torim suflete, ci trupuri; nu mai lucrăm pentru
suflete, ci pentru trupuri.

Clădim biserici mărețe și ne ostenim ani
înelungați, neglijând complet bisericile in-
terne sufletești ale credincioșilor, care în acest
timp rămân în paragină. Clădim biserici de
piatră și pline de podoabă, care stau pildă

admite credința în Dumnezeu, iar preoții —
lucru firesc — luptă din toate puterile contra
acelora cari vor să distrugă adevărul bazat
pe creștinism. Ca urmare, trebuie să moară.
Pe seama lor nu există milă și iertare. Trist,
dar e așa.

— Curios! In Spania, care a fost în
trecut leagănul catolicismului, să poată a-
lunge stăpân comunismul.

— Nu te mira. Chiar puțini să fie cei
răi, puterea e în mâna lor. Poporul e laș, iar
prin teroare poți stăpâni ușor gloatele. Dar
să lăsăm vorba camarade. Soldaților nu le
este îngăduit să critice porunca celor mari.

— Știu, dar vezi... pe mine tare mă
doare. Dă-ți seama Alfons, că părintele Gerard
îmi este unchiu. E frate cu tatăl meu și...
n'ăș putea să lucrez direct la chinurile ce-l
așteaptă

— Te înțeleg foarte bine. Mă doare și
mine, dar ce putem face noi în favorul
deținuților?

— S'ar găsi o modalitate.
Alfons îl privi nedumerit.

— Care ar fi asta?

— Părerea mea este să-i lăsăm liberi.

— Lucru greu, camarade. Asta ar însemna
ne expunem noi. Ne-ar trăda chiar soldații
necredințați cu transportul deținuților, iar
deapsa ce am primi-o ar fi mai mult decât
zavă. Moartea nu mă înspăimântă. Și dacă
ști sigur că prin jertfa mea aş putea salva
viața deținuților, n'ăș pregeta nici un mo-

ment să le redau libertatea. Salvarea lor însă
e problematică. Chiar liberi să fie, ar fi prinși
din nou; și pe urmă...

— Unchiul meu s'a născut prin părțile
acestea și cunoaște toate potecile din munți.
Trupele naționaliste nu pot să fie departe.
Cât pentru soldați, nu trebuie să avem grijă.
Antoniou și Rodrigo sunt oameni credincioși.
Ideia eliberării deținuților mi-au sugerat-o
chiar ei. Iar tu, Alfons, bun cum ești, nu vei
refuza să ne dai sprijinul în această acțiune
nobilă. Singurul în care nu avem încredere
est caporalul Bruno. Pe asta am să-l aranjez
eu. La ora zece va prelua el sevicul de
paznic.

Alfons îl privi mirat.

— Te rog să renunți la gândul acesta.
Crima n'ăș putea să o sprijinesc.

— Dar, cine vrea să-l ucidă? surâse
veteranul. Mă crezi capabil de-o asemenea
ticăloșie? Găsesc eu alt ac pentru cojocul lui
Bruno. Chefliu cum e, am să-l satur cu vin.

Alfons rămase o vreme gânditor, apoi
strânse din umeri.

— Fie!

Veteranul îl luă de mână și, privindu-l
cu ochii umezi de bucurie, șopti:

— Iți mulțumesc, Alfons. Pentru gestul
tău nobil, Dumnezeu are să-ți răsplătească.

In San Antonio, veteranul Bellarmin avea
o soră, al cărei soț căzuse în luptele din Al-
cazar. Cel mai mărișor dintre copiii văduvei,
un băiețuș de zece ani, era de-o rară istețime.

Subt scutul nopții, Belarmin se furișă neob-
servat la locuința surorii sale și, după ce pe-
trecu aici o jumătate de oră, se reîntoarse la
casa unde se găseau deținuții. După câteva
minute sosi și băiatul văduvei. Caporalul Bruno,
fiind de pază, îl acostă:

— Ce vrei băiete? Hm?

— Mă rog... — vorbi băiatul cu sme-
renie — am adus ceva merinde pentru pă-
rintele Gerard.

— Ei și?

— Nu s'ar putea să-i vorbes?

— Nu se poate: ripostă soldatul cu as-
prime. Dar în damigeana aia ce ai? Apă?

— Nu, d-le ofițer — zâmbi ștreangarul
pe întunec — e vin.

A, e vin? Pentru cetățeanul Gerard?

— Da.

— Bine, băiete. Lasă vinul și merindea
în grija mea. Am să le predau eu părintelui
Gerard.

Băiețușul se execută. Făcu stânga'mprejur
și dispăru în noapte ca o nălucă.

Soldatul ridică damigeana la gură și bău
cu lăcomie.

— Aș!... asta zic și eu că e vin! Dar
în coșul ăla ce-o mai fi? A-ha! pâine și un pui
rumen. Adio, cetățene Gerard! Așa bucate
nu sunt de nasul tău! Bunătățile astea au
sosit tocmai la timp.

Și fără să mai stea pe gânduri, începu
să se ospăteze.

Alfons, plimbându-se prin curtea lounței,
il surprinse.

frumoasă de activitate protestantă, dar părginim, tot protestantic, bisericile sufletești ale credincioșilor noștri. Clădim case naționale și cazinouri, ba și farmacii — toate pentru ajutorul și desfătarea trupului —, dar am uitat de sufletul sărman și sărac în credință — că cel al protestanților — al celor ce ne sunt supuși mai întâiu cu el.

Ne-am învățat să ne prețuim numai după activitatea noastră văzută, materială, birocratică, administrativă.

Lucrătorul plin de osteneală pe ogorul sufletelor este cotate lenș de confrăți, greșit în pastorație, zănat în păreri. — Căci sutele de biserici sufletești ortodoxe nu se văd pe lângă biserica protestantă ce fiecare dintre noi și-o ridică (pentru ochii lumii).

Ne protestantizăm viața ortodoxă, grijim de cele ale trupului, părginim locașurile sufletești, care sunt sărăcite, îndurerate și păgâne.

[...] Ne-am învățat să cucerim trupuri și pentru ele să lucrăm într-o goliciune protestantă, mai păgână în fariseism ca la ei.

Pe marginea constatărilor profesorului de teologie ortodoxă din Bănat noi încreștam doar vorba românească, veche și înțeleaptă: Spune-mi cu cine te însoțești, și-ți voi spune cine ești.

Cu un „profet“ mai puțin. Deunăzi s'a stins la Paris, în cea mai neagră mizerie, *Ivan Karasnovici*, pe vremuri căpitan în regimentul de gardă Prebojarensky din Petrograd. Oarecând se bucura de faima că poate spune oricui precis, la prima privire, ceasul morții. Numai când a fost vorba de sfârșitul său, a dat greș: „profețise“ că va muri în 1905. De aceea a părăsit armata și și-a tocat toată averea, care era imensă. Moartea însă n'a venit la „țanc“, așa c'a ajuns la sapă de lemn. Din mila câtorva prieteni cari i-au asigurat o rentă viageră de mizerie, a tânjit apoi tot restul de 35 de ani ai vieții sale.

— Poftă bună, camaradel

— Mulțumesc, dom' sergent! Vino'ncoace și gustă și tu din vinul ăsta. Așa băutura mai rar.

— Unde ai făcut rost de el? păru mirat sergentul.

— L-am adus dela o cârciumă, cu puțin înainte de-a prelua serviciul de paznic. Hai, noroc!

Alfons, pentru a nu-i da caporalului de bănuț, ridică damigeana la gură și se prefăcu că bea.

— Ai dreptate. Tare e bun. Dar ascultă, Bruno, Să nu bei prea mult. Am impresia că vinul ăsta e greu. Oricât ai fi de rezistent la băutura, te va moleși. Camarazii dorm și... te miri ce se poate întâmpla. Mă tem să nu ne păcălească deținutii ăștia. Eu nu pot să fac pe santinela. Sunt obosit și vreau să mă odihnesc măcar două ceasuri. Îndată după miezul nopții plecăm la drum. Fii deci cu grije.

— Poți să te culci liniștit. Răspund eu pentru orice eventualitate.

O oră mai târziu, Alfons îl găsi pe Bruno dormind buștean. Vinul, în care veteranul Bellarmin avusese grija să toarne câțiva picuri de opiu, își făcuse efectul.

— Scoală, camaradel il clătină sergentul cu putere.

Bruno însă rămase inert.

Alfons îl pri o vreme ezitând, apoi porni cu pas ușor spre camera unde se găseau deținutii și intră.

(va urma)

Sabin G. Truția

Știri mărunte

Conferință episcopescă. Marți, în 9 Aprilie c., s'au întrunit la sfat, la reședința mitropolitană din Blaj, toți Preasfinții Arhiepiscopii ai Bisericii noastre. Intre diferitele probleme de actualitate care își cereau rezolvarea, a fost și aceea a reorganizării învățământului teologic care, în urma dispozițiilor arbitrate din legea raționalizării învățământului superior, se găsește într-o situație ce nu mai poate dăinui. Cu trenurile de seara, PP. SS. VALERIU TRAIAN al Orăzii și ALEXANDRU dela Baia-Mare s'au întors la reședințele lor; iar PP. SS. IULIU al Clujului și IOAN al Lugojului au însoțit, ziua următoare, pe I. P. S. mitropolit ALEXANDRU la București, unde au de făcut importante demersuri în interes bisericesc.

Ploaie a harurilor. Numai așa se pot numi sfintele misiuni populare ținute în zilele de 23-29 Martie c. în Strâmțura Maramureșului de P. Gavril Sălăgeanu, ieromonah basilian dela Bixad. Cu acest prilej s'au înregistrat 2259 apropieri de SS. Taine, exclusiv dintre localnici. La ascultarea spovedaniilor au dat ajutor și frații preoți: Gh. Cosma-Dragomirești (protopop); Ion Bârsan-Poeni; Lazar Sângeorzan-Rozavlea și Grigore Pop-Glod. — Tot în cadrul sf. misiuni a avut loc a cincea primire solemnă în „Reuniunea Mariană“ a unui număr de 25 membri, făcându-se și alte 17 înscrieri noi.

Exerciții spirituale. Obișnuitele deprinderi sufletești de Paresimi la Școalele noastre de fete din Blaj anul acesta le-a condus păr. *Liviu Chinezu*, prof. de teologie în Blaj. — Acelaș lucru l-a făcut păr. *Dumitru Neda*, profesor-cannic blăjan, la Cluj, pentru elevele și internistele institutului școlar de fete „Sf. Tereza“ din capitala Ardealului. — Ieri, în catedrala din Blaj, s'au început exercițiile spirituale ale elevilor cursului superior a școalelor secundare de băieți din localitate, conduse fiind de păr. *Dr. Avram Cosma*, profesor-canonice clujan. — Păr. *Liviu Pandrea*, prof. de religie în Blaj, a condus exercițiile spirituale ale fetițelor dela școala de aplicație și a băieților și fetițelor dela școala primară de stat din Blaj.

Locale. Dumineca viitoare, a Floriilor, va predica în catedrală păr. *Gheorghe Dănilă*, canonic mitropolitan.

Activitate pilduitoare. Urmând unei tradiții mai vechi, „Reuniunea Femeilor Române Unite“ din Blaj, cu d-na *Emilia Hopârteanu* ca președintă, în frunte, a organizat și în Paresimile acestui an câte o serie de cuvântări duhovnicești pentru ucenice și pentru servitoare, Duminecă de Duminecă. Cuvântările pentru ucenice se țin la „Institutul Recunoștinței“, iar cele pentru servitoare la „Casa Domnului“. În fiecare Joi seara membrele se adună la rugăciune pentru pacea lumii, în catedrală. Pe săraci i-au ajutat cu haine și obiecte în valoare de aproape 30.000 lei, iar la înzestrarea oștirii au contribuit cu danii în preț de peste 20.000 lei. În legătură cu „Ag u“ local va aranja aci conferințele religioase pentru mireni în vederea pregătirii religioase pe Sf. Paști. Cuvântările pentru ucenice le ține păr. *I. Belu*. Conferințele religioase le va ține păr. *Dr. Ioan Suciu*.

Curioasă experiență religioasă. În catedrala catolică din Berlin s'a făcut, cum notează „Civilisation Européenne (5. IV. 940) o curioasă experiență religioasă muzicală. Și anume: poeta *Ruth Schumann* s'a îngrijit să fie reprezentată „Calea Crucii“ în gravuri în lemn. Gravurile acestea au fost arătate publicului pe cale de proiecțiuni luminoase și însoțite de tâlcuiri și cântări — Inovația a fost foarte favorabil primită și se va repeta cu prilej potrivit.

Danemarca și Norvegia invadate. Săptămâna aceasta, Marți în zori, trupe germane au cutropit, de pe uscat, Danemarca, iar Norvegia au năpădit-o, prin surpriză, de pe topografia Semtnarului Teologic gr-cat. Blaj

apă, chipurile, ca astfel „să le fie apărată neutralitatea“ din partea Reichului „protector“. Danezii s'au dat plainici, fără să opună ceva rezistență, norvegienii însă (afară de naziștii lor, cari au fraternizat până aci în taină acum pe față, cu cei germani), îndată ce a trecut uluiala primelor momente ale agresiunii neașteptate, au răspuns armelor cu armele. Flota și aviația engleză și franceză s'au agajat și ele, pe apele coastelor norvegiene și în Marea Nordului, în luptă necruțătoare cu armata nazistă cutropitoare. — Pentru aceea însă guvernul Reichului nu ezită să afirme că Germania nu-i în războiu cu Norvegia nici de jure, nici de facto...

Veste bună. După cum era de prevăzut, ordinul care suspenda „Unirea Poporului“ a fost revocat în urma lămuririlor date la loc competent de păr. Iuliu Maior, directorul gazetei pe nedreptul năpăstuite. Începând cu săptămâna aceasta „Unirea Poporului“ continuă să apară, spre bucuria tutarilor celor ce o cunosc. — Ne bucurăm din inimă de repararea tovarășei de scris românească și creștinească și-i dorim zile multe și netulburate. „UNIREA“.

Telefonul „Unirii“

Am primit cu mulțumită următoarele abonamente:

I. P. S. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu, Oradea, pentru a. 1940 Lei 1000.

Abonamente noi câte 200 Lei pe timpul April 1940 — 31 Martie 1941, Oradea următorii: Dr. R. Pop, avocat. — Dr. Ioan Hica, notar public. — Dr. E. Cădariu, avocat. — Dr. T. Trifu, avocat. — A. Iuliu, profesor. — D. Mureșanu, comerciant. — Dr. Tr. Haneș, funcționar. — Dr. A. Ciurdariu, notar public. — Dr. S. Marta, avocat. — E. Băssan, adv. — Dr. N. Maior, adv. — Dr. L. Isaicu, medic primar. — Dr. Al. Pop, medic chirurg. — G. Tăutu, contr. finan. — E. Chiș, adv. — Dr. Al. Vașary, procuror gen. — Dr. E. Simonca, cons. Curtea de apel. — Dr. I. Ember, cons. Curtea de apel. — Dr. V. Bleda, adv. — Dr. O. Muth, adv. — Dejeu P. profesor. — Dr. Tr. Voia, dir. de bancă. — V. Bianu, dir. de bancă. — I. Mezei, comerc. — Timiș G. Gavril, adv. — C. Fersigan, jud. — Iosif I. Sălăgeanu, șef de serv. — Dr. S. Erdélyi, adv. — P. Voștinar, profesor. — S. Anca, profesor. — Ax. Țăranu, profesor. — Gh. Domuța, profesor. — I. Ciortin, pensionar. — Dr. D. Sabău, medic prim. — Dr. M. Halid, medic prim. — Dr. D. Mureșan, adm. fin. în penz. — I. Săveanu, șef de serv. — Dr. Al. Crișan, medic. — M. Sălăjanu, profesor. — Dr. C. Tămăianu, canonic. — Fr. Hubic, prof. de teologie. — Dr. G. Stan, prof. de teol. — Gh. Barna, prof. de teol. — I. Muth, inspect. școal. de ucenici. — Lt. Col. Aug. Popa. — Dr. I. Nemeș, medic. — Gh. Naghiu, profesor. — Dr. V. Gherman, med.

Metropolia Română Unită „Administrația Centrală“ Blaj

Nr 693-1940.

CONCURS

Cu termenul de 1 Mai 1940, se publică concurs pentru ocuparea unui post de *administrator și practicant la fermele fundamentale*, atârnatore de Metropolia Română Unită Blaj. Practicantul va putea fi repartizat, după necesitate, la oricare fermă. La acest post pot reflecta absolvenții unei școale inferioare ori medie de agricultură sau horticultură. Preferință vor avea concurenții cu oarecare practică în agricultură, silvicultură și care au făcut armata și au implinit etatea de 30 de ani. Cererile se vor înainta pe adresa Administrației Centrale Capitulare, însoțite de următoarele acte:

1. Extras de naștere; 2. Certificatele de Studii; 3. Certificatele despre eventuala practică, făcută după terminarea studiilor; 4. Atestat de moralitate dela preot.

Numirea este provizorie, iar definitivarea urmează cel puțin după un an, în cazul dacă concurentul va corespunde.

Blaj, la 4 Aprilie 1940.

Administrația Centrală Capitulară

Citiți și răspândiți

„UNIREA“